

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Національний університет цивільного захисту України

З В Д А П О Б І Г Т И Р Я Т У В А Т И О П О М О Г Т И

Матеріали міжнародної науково-практичної
конференції молодих учених
«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»

ХАРКІВ 2024

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2024

УДК 614.8

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків: НУЦЗУ, 2024. 558 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ГВОЗДЬ

Віктор

т.в.о. ректора Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, професор, Заслужений працівник цивільного захисту України

Заступник голови:

АНДРОНОВ

Володимир

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України

Члени оргкомітету:

DIMITAR

Georgiev

Head of Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of National and World Economy, Doctor of Science, Professor (Republic of Bulgaria)

САЄНКО

Сергій

начальник відділу газостатичних та плазмових технологій Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

KRONIN

Maykl

Professor of the Department of Social Work at Monmouth University, International Instructor of Psychological Assistance in Emergency Situations of the American Red Cross (USA)

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

SILOVS

Marek

Deputy Head of the College of Fire Safety and Civil Protection of Latvia (Republic of Latvia)

ДАДАШОВ

Ільгар

Академія МНС Азербайджанської Республіки, доктор технічних наук, доцент (Азербайджанська Республіка)

TIKHONENKOV

Igor

Department of Chemistry, Ben Gurion University of the Negev, Be'er Sheva, PhD (Israel)

ЗАСТОСУВАННЯ АВТОМАТИЧНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ УПРАВЛІННЯ ТА ПІДРОЗДІЛАХ ДСНС УКРАЇНИ

Голощатов Д.С., НУЦЗУ
НК – Сенчихін Ю.М., к.т.н., проф., НУЦЗУ

Створення автоматизованих систем управління (АСУ) є найперспективнішим напрямом удосконалення управління в органах і підрозділах ДСНС України.

АСУ є сукупністю технічних засобів автоматичного збору, переробки, зберігання та відображення інформації, а також пристроїв оптимізації управлінських рішень.

Актуальним комплексом завдань для підрозділів, які забезпечують пожежну та техногенну безпеку об'єктів, є оперативне управління силами і засобами під час виконання оперативних завдань з ліквідації пожеж, а також інших надзвичайних ситуацій (НС) та їх наслідків

При одночасному (або з незначним усуненням у часі) виникненні кількох НС у населеному пункті, швидкому ускладненні оперативної обстановки оперативно-координаційний центр (ОКЦ) не в змозі оперативно керувати силами і засобами гарнізону. Відбуваються втрати часу на обґрунтований вибір техніки, що є на озброєнні гарнізону, встановлення зв'язку з підрозділами, за якими закріплено територію, де сталася пожежа або інша НС, а також видачу наказів та контроль за їх виконанням. Невиправдано втрачається час на поточну ручну реєстрацію основних управлінських рішень, наказів щодо використання сил і засобів, поточного обліку. У великих населених пунктах при складній оперативній обстановці різко зростає можливість помилки як посадових осіб так і персоналу оперативно-координаційного центру (ОКЦ), як органу управління силами і засобами гарнізонів, так і керівників (КГП або Керівника ліквідації НС), які організують гасіння пожеж або ліквідацію НС [1, 2, 3]. Це призводить до відчутних наслідків у вигляді людських жертв та великої матеріальної шкоди. Таким чином, засоби автоматизації управління необхідні у сучасній структурі ДСНС України.

Ефективність управління силами і засобами під час гасіння пожеж та ліквідації інших НС може бути підвищена завдяки використанню автоматизованої системи оперативного управління оперативно-рятувальною службою цивільного захисту (АСОУ ОРСЦЗ). Структура і технічна реалізація цієї системи визначається складністю розв'язуваних завдань, а ефективність – ступенем автоматизації розв'язання цих завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довідник керівника гасіння пожежі. Київ: ТОВ "Література-Друк", 2016, 320 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/9477>
2. Пожежна тактика: Підручник. [П.П. Ключ, В.Г. Палюх, А.С. Пустовой та ін.]. Х.: Основа, 1998. 592 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/1192>
3. Основи тактики гасіння пожеж: навч. посіб. В.В Сировой, Ю.М. Сенчихін, А.А. Лісняк, І.Г. Дерев'янко. Х.: НУЦЗУ, 2015. 216 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/377>

Федоряка О.І., НУЦЗУ, Christian Buscham, Firefighter with the European Organization for Nuclear Research CERN in Geneva, Switzerland Проблемні питання складових оцінювання рівня пожежної небезпеки локальних територій.....	146
--	-----

Секція 3. Гасіння пожеж та аварійно-рятувальні роботи

Бабич С.О., НУЦЗУ Вимоги до пожежогасіння електричних підстанцій.....	147
Бабич С.О., Пастухова А.О., НУЦЗУ Вимоги до пожежогасіння при гасінні трансформаторів з розливом мастила.....	148
Бабій І.Я., ЛДУ БЖД Підвищення електробезпеки рятувальника під час ліквідації пожежі.....	149
Богданов В.С., НУЦЗУ Використання програмного забезпечення Pygosim для створення оперативних карток.....	150
Бондаренко З.М., НУЦЗУ Тестер для випробування засобів індивідуального захисту органів дихання.....	151
Бондаренко З.М., НУЦЗУ Вирішення оптимізаційної задачі розміщення пожежного кран-комплекту.....	152
Броварський Д.Р. НУЦЗУ Дослідження можливості використання групових засобів захисту органів дихання в приміщеннях з масовим перебуванням людей.....	153
Броварський Д.Р., НУЦЗУ Порядок контролю комплекту засобів індивідуального захисту.....	154
Буріхін Д.О., НУЦЗУ Реалізація способів подавання води на гасіння пожежі зовні будівлі.....	155
Бушний М.Г., НУЦЗУ Аналіз помилок спрацювання автоматичних систем пожежогасіння на АЕС.....	156
Гладун Д.О., НУЦЗУ Способи тактичної вентиляції на пожежі.....	157
Глебов В.М., НУЦЗУ Запорука успіху гасіння пожеж у адміністративних будівлях.....	158
Гноєва М.В., НУЦЗУ Щодо впровадження багатофункціональних тренажерних комплексів в систему підготовки рятувальників.....	159
Головня І.С., НУЦЗУ Особливості гасіння пожеж в природних екосистемах в районах ведення бойових дій.....	160
Головня І.С., НУЦЗУ Особливості гасіння пожеж на нафтобазах та складах пально-мастильних матеріалів в умовах ведення бойових дій.....	161
Голощанов Д.С., НУЦЗУ Застосування автоматичної системи управління в органах управління та підрозділах ДСНС.....	162
Грабовський І. Д., НУЦЗУ Організаційно-функціональна структура автоматичної системи оперативного управління силами і засобами.....	163
Грильов В.О., НУЦЗУ Вибір способу евакуації потерпілого з висотних об'єктів із застосуванням спеціального оснащення.....	164
Грицай В.В., НУЦЗУ Експериментальні дослідження виконання газодимозахисниками дій за призначенням.....	165
Даценко Р.С. НУЦЗУ Організація гасіння пожеж на складах нафтопродуктів в умовах бойових дій.....	166
Діхтяренко Д.В. НУЦЗУ Обґрунтування штатної чисельності димоусмоктувачів.....	167
Долгополов Р.І., НУЦЗУ Теоретичні дослідження знань газодимозахисників виконувати дії за призначенням.....	168
Єрмоленко Є.С., НУЦЗУ Особливості проведення розвідки у лікарняних закладах.....	169
Єфременко О.І., НУЦЗУ Небезпечні фактори, які впливають на міцність поліамідного канату.....	170
Єфремов Є.М., НУЦЗУ Самбо як бойове мистецтво.....	171

Відповідальний за випуск В.А. Андронов
Підписано до друку 10.04.2024
Тир. 100

Ціна договірна
Типографія НУЦЗУ, 61023, м. Харків, вул. Чернишевська, 94

Технічний редактор С.І. Зімін
Друк. арк. 32,4
Формат А4